

Complexnummer: 509450

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Hayemaheerd

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

509451, 509452

Woonplaats

Zuurdijk

Gemeente

Het Hogeland

Provincie

Groningen

Locatie van het hoofdoject

Ewer 17, 9966 VE te Zuurdijk

Complexomschrijving

Inleiding

BOERDERIJCOMPLEX bestaande uit twee boerderijen, te weten de VILLABOERDERIJ Hayemaheerd en de kleinere KOP-ROMP-BOERDERIJ, de zogenaamde Electraboerderij. De voorganger van Hayemaheerd, gelegen op de wierde Ewer, brandde in 1929 af. Vervolgens werd het plan opgevat het akkerbouwbedrijf dat ingevolge het recht van beklemming op gronden langs het Reitdiep veel nieuw land had verkregen, te splitsen in drie gedeelten met elk een boerderij. Door sterfgevallen in de familie Rogaar, de toenmalige eigenaar, werd dit plan echter niet gerealiseerd. In 1929-1930 werden twee boerderijen gebouwd in opdracht van mevrouw H. Rogaar-Torringa, beide naar een ontwerp van architect W. Reitsema uit Leens in een regionale Amsterdamse School-stijl. Hayemaheerd, die op de plaats van de vorige boerderij op de wierde Ewer werd gebouwd, werd de hoofdboerderij en de zogenaamde Electraboerderij werd in gebruik genomen als dienstwoning. Deze boerderij ligt ten zuiden van Hayemaheerd in de Doornbos polder, vlakbij het Reitdiep.

Het exterieur van de villaboerderij heeft na de Tweede Wereldoorlog enkele wijzigingen ondergaan, met name het schuurgedeelte is enigszins verbouwd.

De kop-romp-boerderij bestaat uit een kort woongedeelte dat aan het schuurgedeelte is gebouwd. Het woongedeelte is altijd in gebruik geweest als dienstwoning van het akkerbouwbedrijf Hayemaheerd. Een aantal elementen die op de oorspronkelijke bouwtekening te zien is, lijkt nu te zijn verdwenen: het voorhuis had aan de zuidzijde een rechthoekige dakkapel en het dak van de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

schuur had op de hoeknokken ronde sierelementen.

Waardering

Complex bestaande uit de villaboerderij Hayemaheerd en de kop-romp-boerderij (Electraboerderij) van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch belang:

- als voorbeeld van boerderijencomplex geheel gebouwd in de eerste helft van de 20ste eeuw in de provincie Groningen
- als goede representant van het oeuvre van W. Reitsema
- vanwege de expressieve vormgeving en het materiaalgebruik
- vanwege de bijzondere samenstelling van het complex
- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het complex
- vanwege de opvallende ligging van beide boerderijen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 509451

Status rijksmonument
Inschrijving register* 16 juni 1999
Kadaster deel/nr 82770/83

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Zuurdijk Het Hogeland Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Zuurdijk

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Leens L 189

Omschrijving**

Omschrijving

VILLABOERDERIJ, gebouwd in 1929 in een regionale Amsterdamse School-stijl, bestaat uit een WOONHUIS dat door een korte platte HALS met de HOOFDSCHUUR verbonden wordt. WOONHUIS op rechthoekige plattegrond is opgemetseld van gesinterde donkerpaarse baksteen en wordt gedekt door een steil schilddak van geglazuurde zwarte tuiles du nord; brede rechthoekige houten goot; twee gemetselde schoorstenen, waarvan een op achterste hoeknok is geplaatst en andere de voorgevel en het voorste dakschild in tweeën deelt. Vensters zijn rechthoekig en horizontaal; alle houten kozijnen zijn vermoedelijk vernieuwd.

Entree bevindt zich in uitbouw aan oostgevel. Uitbouw is twee bouwlagen hoog en wordt gedekt door zadeldak. Niet-originele voordeur bevindt zich in zuidgevel van uitbouw; voordeur heeft lage stoep met aan weerszijden een gemetselde rechthoekige bloembak en heeft aan bovenkant aan weerszijden een verticaal sierelement van beton. In oostgevel van uitbouw twee verticale vierruits vensters. Tussen eerste en tweede bouwlaag een betonnen latei als cordonlijst. Tweede bouwlaag heeft op de zuidoostelijke hoek een groot verticaal venster met vernieuwde kozijnen. In zuidgevel een vermoedelijk niet-origineel rond venster. In oostgevel van woonhuis, naast uitbouw, een venster met zijlicht beëindigd door een betonnen latei. Zuidgevel wordt door iets uitgebouwd en aan onderzijde verdikte schoorsteen, waarop het jaartal "1929" prijkt, in twee helften gedeeld. Goot van oostelijk geveldeel ligt hoger dan die van westelijk geveldeel. In oostelijk geveldeel een horizontaal venster met zijlicht beëindigd door een betonnen latei; in westelijk geveldeel eenzelfde venster als in oostelijk geveldeel, zonder latei. Onder vensters loopt een gemetselde rechthoekige bloembak die op zuidoostelijke hoek verhoogd is. In dakschilden aan weerszijden van schoorsteen een rechthoekige dakkapel. Westgevel heeft een horizontaal venster met zijlicht en een vierkant venster. Noordgevel, achtergevel, heeft een horizontaal venster met zijlicht en een niet-origineel keukenvenster met daaronder een keldervenster. In noordelijk dakschild een vermoedelijk niet-originele dakkapel.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

HALS is één bouwlaag hoog, heeft een plat dak en is opgemetseld van gesinterde donkerpaarse steen; onder dakrand een betonnen gevelband. Aan zuidzijde een niet-originele deur. In oostgevel een horizontaal venster met originele roedenverdeling.

HOOFDSCHUUR is opgemetseld van gesinterde rode baksteen; op hoeken bakstenen steunberen die door betonnen plaat worden afgedekt. Vensters zijn klein en hebben stalen kozijnen en roeden; het metselwerk tussen de vensters is verdikt. Schuur wordt gedekt door wolfdak; achterste dakschild heeft aan de onderzijde geglazuurde blauwe verbeterde Hollandse pannen en daarboven riet; andere dakschilden zijn gedekt met golfplaten in plaats van oorspronkelijk riet. Hoeknokken hebben een houten uilenbord en een houten sierelement. Oost- en westgevel hebben een rechthoekige goot; noord- en zuidgevel, de beide zijgevels, een vernieuwde mastgoot; onder goten een betonnen gevelband. Achtergevel, oostgevel, is op begane grond grotendeels gewijzigd. Origineel zijn grote opgeklampte schuurdeur, vermoedelijk schuifdeur, beëindigd door een betonnen latei en twee vensterpartijen bestaande uit drie kleine verticale vensters met aan bovenzijde doorlopende betonnen gevelband. Origineel zijn ook de net onder de goot geplaatste zeven kleine verticale vensters met daaronder in een betonnen latei de naam "Hayemaheerd". Zuidgevel heeft twee niet-originele garagedeuren; wel origineel zijn de horizontale en verticale vensters. Westgevel heeft op begane grond op de hoeken vermoedelijk zes verticale vensters; tussen vensterpartijen twee opgeklampte deuren; op zuidelijke hoek eenzelfde deur. Boven vensters en deuren een betonnen gevelband; onder goot zeven verticale vensters. Noordgevel heeft negen horizontale vensters.

INTERIEUR mocht niet worden bekeken.

Waardering

Villaboerderij van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch belang:

- als voorbeeld van een villaboerderij uit 1929 in de provincie Groningen
- als goede representant van het oeuvre van W. Reitsema
- vanwege de expressieve vormgeving en het materiaalgebruik in een regionale variant van de Amsterdamse School
- vanwege de tamelijk hoge mate van gaafheid van het exterieur
- vanwege de functionele relatie met de Electraboerderij

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

Monumentnummer*: 509452

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 juni 1999
Kadaster deel/nr	82770/80

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Zuurdijk	Het Hogeland	Groningen

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Leens	G			1615

Omschrijving**

Omschrijving

KOP-ROMP-BOERDERIJ, uit 1929 in een regionale Amsterdamse School-stijl, bestaat uit een kort, laag VOORHUIS dat midden voor de HOOFDSCHUUR is geplaatst. Gevels van VOORHUIS zijn wit gepleisterd en hebben tamelijk hoog trasraam van gesinterde donkerpaarse baksteen; trasraam is tot onderdorpel van vensters doorgetrokken. Vensters zijn rechthoekig, horizontaal geplaatst en hebben ijzeren kozijnen en roeden en onderdorpels van gesinterde donkerpaarse baksteen. Voorhuis heeft een schilddak, gedekt met oranje tuiles du nord; mastgoot; aan west- en oostzijde brede overstek. Twee gemetselde schoorstenen van gesinterde donkerpaarse steen: één op nok en één asymmetrisch in voorgevel geplaatst.

Entree bevindt zich in westgevel. Houten voordeur met zesruits venster en lage stoep van gesinterde donkerpaarse steen; aan noord- en westzijde een getrappt muurwerk in dezelfde steen; ten zuiden van voordeur loopt trasraam getrappt omhoog. Aan weerszijden van voordeur een venster: links een groot venster met roedenverdeling, rechts een kleiner venster met vernieuwde kozijnen. Zuidgevel, voorkant, heeft op een derde vanaf het oosten een gemetselde schoorsteen die door goot en dakschild heen getrokken is; bovenin schoorsteen jaartal "1929". Links van schoorsteen een groot tweedelig venster met vierruits zijlicht; onder venster een langwerpige bloembak van gesinterde donkerpaarse steen. Rechts van schoorsteen een loggia met een betonnen zitbank en daarboven een venster met roedenverdeling; oostgevel van loggia is half opengewerkt. Oostgevel heeft een uitbouw van gesinterde donkerpaarse steen; vensters van uitbouw, waarvan een op zuidelijke hoek, hebben roedenverdeling; op zuidelijke hoek eenzelfde keldervenster; in uitbouw houten deur met twee treden hoge stoep van baksteen. Links van uitbouw een klein verticaal venster. HOOFDSCHUUR heeft een wolfdak met op zuidelijke dakschild oranje tuiles du nord en op andere dakschilden golfplaten in plaats van oorspronkelijk riet. Onder dakranden een betonnen latei; zuidgevel heeft mastgoot. Gevels zijn opgemetseld van gesinterde donkerpaarse baksteen; op hoeken steunberen die beëindigd worden door een betonnen plaat. Vensters met ijzeren kozijnen en roedenverdeling worden beëindigd door betonnen latei. Het westelijke deel van zuidgevel heeft een opgeklampte schuurdeur, vermoedelijk een schuifdeur; in oostelijke deel van zuidgevel twee kleine verticale vensters. Westgevel van schuur heeft zeven kleine horizontale vensters; oostgevel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

heeft zes kleine verticale vensters en vermoedelijk tien kleine horizontale vensters. Achtergevel heeft een grote opgeklampte schuurdeur en twee kleine opgeklampte schuurdeuren, alle vermoedelijk schuifdeuren. Tussen schuurdeuren drie kleine verticale vensters. Boven grote schuurdeur een betonnen latei; langs bovenzijde kleine schuurdeuren en vensterpartijen een betonnen gevelband. Boven drie linker vensters drie dezelfde vensters. Onder goot zeven kleine verticale vensters.

INTERIEUR mocht niet worden bekeken.

Waardering

Kop-romp-boerderij van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch belang:

- als voorbeeld van een eenvoudige kop-romp-boerderij uit 1929-30 in de provincie Groningen
- als goede representant van het oeuvre van W. Reitsema
- vanwege de karakteristieke vormgeving in een regionale variant van de Amsterdamse School
- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur
- vanwege de functionele relatie met "Hayemaheerd"
- vanwege de markante ligging in het open veld

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)